

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/261/2021
Identifikačné číslo spisu:	8817205575
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Nora Halmová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8817205575.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Plasma Energy, s.r.o., Banská Bystrica, Rudohorská 33, IČO: 47 463 414, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Dianiškom, LL.M., Banská Bystrica, Stoličková 4, proti žalovanému Mesto Vranov nad Topľou, Vranov nad Topľou, Dr. C. Daxnera 87, IČO: 00 332 933, zastúpenému advokátom JUDr. Ing. Michalom Plentom, Vranov nad Topľou, Sídliisko Okulka 19/42, o určení, že nájomný vzťah trvá a náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3C/36/2017, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. augusta 2020 sp. zn. 20Co/60/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 25. augusta 2020 sp. zn. 20Co/60/2019 z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom určil, že nájomný vzťah založený medzi žalobcom ako nájomcom a žalovaným ako prenajímateľom nájomnou zmluvou z 5. novembra 2014, ktorej bolo pridelené interné číslo žalovaného, č. 1500/2014/OMM trvá (výrok I.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok II.). Žalobu žalobcu v časti náhrady škody vylúčil na samostatné konanie (výrok III.). Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 663, § 665, § 679 ods. 3, § 420 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že z dokazovania nezistil, akým konaním a v čom porušil žalobca Nájomnú zmluvu zo dňa 5. novembra 2014. Žalobca do dnešného dňa nezačal predmet nájomnej zmluvy užívať a teda ho ani nemohol užívať v rozpore s predmetom nájmu. Z dokazovania vyplývalo, že žalovanému bolo v čase uzatvárania Nájomnej zmluvy zo dňa 5. novembra 2014 známy účel nájmu a toto všetko schválilo aj Mestské zastupiteľstvo mesta Vranov nad Topľou. Žalobca nemohol požiadať ani o vydanie stavebného povolenia, aby začal realizovať svoj zámer a účel nájmu uvedený v Nájomnej zmluve zo dňa 5. novembra 2014, nakoľko listom zo dňa 6. októbra 2015 žalovaný odstúpil od nájomnej zmluvy. Žiadny stavebný úrad by za tejto situácie, keď žalovaný odstúpil od nájomnej zmluvy, nevydal pre žalobcu nejaké stavebné povolenie. Je treba tiež zdôrazniť, že žalobca riadne plnil nájomnú zmluvu v tom smere, že platil dohodnuté nájomné žalovanému. Zo strany žalobcu súd nezistil žiadne porušenie nájomnej zmluvy, ktorú uzavrel so

žalovaným 5 novembra 2014. O trovách konania rozhodol podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 25. augusta 2020, č. k. 20Co/60/2019-213 potvrdil rozsudok vo výroku I. a II. a stranám sporu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na znenie článku V. nájomnej zmluvy, kde účelom nájmu je výstavba a umiestnenie závodu na spracovanie a zhodnotenie nepoužiteľných elektrických a elektronických zariadení vyprodukovaných v regióne východného Slovenska pre nájomcu a prevádzkovanie podnikateľskej činnosti nájomcu, ktorá bude spočívať v spracovaní a zhodnotení nepoužiteľných elektrických a elektronických zariadení v zmysle jeho podnikateľského záveru, ktorý tvorí prílohu č. 1 tejto zmluvy. Uvedených charakter výroby bude zachovaný po celú dobu trvania právneho vzťahu založeného touto zmluvou. Nájomca nie je oprávnený dať predmet nájmu alebo jeho časť do podnájmu tretej osobe bez súhlasu prenajímateľa. Podľa článku X. ods. 3 nájomnej zmluvy nájomca je oprávnený, v súlade s účelom nájmu ako je definovaný v článku V. tejto nájomnej zmluvy, používať predmet nájmu len spôsobom dohodnutým v tejto zmluve. Pri zmene účelu nájmu je povinný požiadať o súhlas prenajímateľa. Z uvedeného teda jednoznačne vyplývalo, že zmluvné strany už pri koncipovaní zmluvy o nájme si upravili a počítali s tým, že definovaný účel nájmu v článku V. nájomnej zmluvy možno používať predmet nájmu len spôsobom dohodnutým v zmluve, avšak pri prípadnej zmene účelu nájmu bola dohodnutá povinnosť nájomcu požiadať o súhlas prenajímateľa so zmenou účelu nájmu tak, ako je definovaný v článku V. To, že žalobca požiadal Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v rámci schvaľovacieho procesu o predložení zámere činnosti „spracovanie odpadov prevažne z elektrických a elektronických zariadení“ bez ďalšieho neznamena, že došlo k podstatnému porušeniu nájomnej zmluvy. Z tohto pohľadu bolo odstúpenie od nájomnej zmluvy predčasné. V danom prípade bolo potrebné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že žalobca ako nájomca v zmysle nájomnej zmluvy v dôsledku konania žalovaného ako prenajímateľa doposiaľ predmet nájmu vôbec nezačal užívať, žiaden závod alebo prevádzku na prenajatom pozemku nevybudoval a nezačal žiadnu činnosť v zmysle nájomnej zmluvy. Zásadné v prejednávanej veci je, že ak sa žalovaný nechopil nájmu, nemohol podstatným spôsobom porušiť ani podmienky nájmu, navyše žalovaný neposkytol žalobcovi primeranú lehotu na nápravu tak ako bola dohodnutá v nájomnej zmluve (článok XII. ods. 4 nájomnej zmluvy). Predmetom tohto konania nebolo posudzovanie platnosti a neplatnosti uznesenia mestského zastupiteľstva, ale či nájomný vzťah medzi stranami sporu existuje, o čom nepochybne všeobecné súdy rozhodovať môžu, čl. 1 a § 3 CSP. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 s poukazom na ustanovenie § 255 CSP a vychádzajúc zo zásady úspešnosti súd vzhľadom na to, že úspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nevznikla.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. f), § 421 ods. 1 písm. a), § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Na odôvodnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie; teda v rozpore s požiadavkami kladenými na zákonné rozhodnutie (§ 393 CSP). Konkrétne sa odvolací súd riadne nevysporiadal s námietkami žalovaného a ani náznakom neuviedol, akým spôsobom dospel k záveru, že riešenie otázky vzťahu uznesenia obecného zastupiteľstva a existencie zmluvného vzťahu nie je schopné prívodiť zmenu právneho posúdenia veci. Je to len konštatovanie bez akéhokoľvek právneho zdôvodnenia. Ďalej dovolateľ vidí nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v tom, že sa nezaoberal otázkou platnosti/neplatnosti Nájomnej zmluvy č. 1500/2014/OMM zo dňa 5. novembra 2014 a dôkazy v tomto smere neboli produkované. V bode 18. posledná veta rozsudku odvolacieho súdu je uvedené, že vzhľadom na neplatnosť odstúpenia od nájomnej zmluvy odvolací súd sa nezaoberal ostatnými odvolacími námietkami

ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu právneho posúdenia veci. Žalovaný dovolaním namietal najmä, že k vade zmätočnosti došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné a arbitrárne. Odvolací súd nevyhodnotil vzťah medzi zrušujúcim uznesením obecného zastupiteľstva a existenciou zmluvného vzťahu, založeného predchádzajúcim uznesením obecného zastupiteľstva. Dovolateľ zastal názor, že nepochybne existuje vzájomný - súvzťažný vzťah medzi uznesením a zmluvným vzťahom, vzniknutým na základe tohto konkrétneho uznesenia. Bez kreovania vôle mesta a teda existencie platného uznesenia mestského (obecného) zastupiteľstva nemôže ani existovať záväzkový vzťah. Nie je zrejmé, prečo odvolací súd ani náznakom neuviedol, akým spôsobom dospel k záveru, že riešenie otázky vzťahu uznesenia obecného zastupiteľstva a existencie zmluvného vzťahu nie je schopné privodiť zmenu právneho posúdenia veci. Je to len konštatovanie bez akéhokoľvek právneho zdôvodnenia. Dovolateľ poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. októbra 2009, sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a z 13. marca 2007, sp. zn. III. ÚS 30/07-13. Posúdenie neplatnosti zmluvy má vplyv zároveň na posúdenie aktívnej legitimácie žalobcu, najmä ak predmetom žaloby je určenie, že nájomný vzťah naďalej trvá. Bez aktívnej legitimácie niet žalobcu.

3.2. Podľa názoru dovolateľa sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) pri riešení právnej otázky okamihu nadobudnutia účinnosti nájomnej zmluvy: „Odo dňa účinnosti vznikajú pre zmluvné strany práva a povinnosti definované v uzatvorenej zmluve. Práva a povinnosti pre zmluvné strany z predmetnej nájomnej zmluvy vznikajú dohodnutým okamihom uvedeným v zmluve. Nie je možné bez ďalšieho posunúť vznik nájomného vzťahu až okamihom, kedy nájomca postaví na prenajatom pozemku závod, alebo začne vykonávať podnikateľskú činnosť.

Ak zmluvné strany v nájomnej zmluve výslovne dojednali špecifický začiatok vzniku nájomného vzťahu a konajúci súd vyhodnotil takéto dojednanie ako súladné so zmluvnou voľnosťou strán, potom rovnaký súd nemôže určiť okamih uchopenia predmetu nájmu odlišným spôsobom, nakoľko by sa nerešpektovala zásada Pacta sunt servanda“. Zároveň poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/11/2019. Ďalej sa odklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) pri riešení právnej otázky výkladu vôle zmluvných strán nájomnej zmluvy: „počas celej doby účinnosti predmetnej nájomnej zmluvy bol nájomca povinný dodržiavať dohodnutý účel zmluvy. Vôľa zmluvných strán bola prejavovaná určite, jasne a zrozumiteľne. Účel na aký bol predmet nájmu poskytnutý žalobcovi je presne a určito definovaný v čl. V. nájomnej zmluvy zo dňa 05.11.2014. Tento článok nepripúšťa iný a tobôž rozširujúci výklad“. A ďalší odklon videl dovolateľ aj pri riešení právnej otázky porušenia zmluvy a následné odstúpenie dovolateľa od zmluvy: „Žalobca podstatne rozšíril rozsah skupín jednotlivých spracovaných odpadov, t.j. 5 (päť) ďalších skupín odpadov. Teda, ak nebol dodržaný pôvodne deklarovaný podnikateľský zámer a zmluvné dojednania, bol dovolateľ oprávnený odstúpiť od Nájomnej zmluvy zo dňa 05.11.2014, pretože nájomca porušil túto zmluvu podstatným spôsobom“. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu z 30. júna 2009, sp. zn. 4Cdo/111/2008, z 29. februára 2012, sp. zn. 1Cdo/48/2010, z 31. januára 2008, sp. zn. 1Obdo/119/2005).

3.3. Podľa názoru dovolateľa dovolacia otázka, ktorá nebola ešte vyriešená dovolacím súdom (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) je nasledovná: Vzťah uznesenia obecného (mestského) zastupiteľstva na existenciu zmluvného vzťahu. Aké právne následky na existenciu záväzkového vzťahu, založeného na základe uznesenia obecného zastupiteľstva má následné uznesenie obecného zastupiteľstva, ktorým dôjde k zrušeniu pôvodne prijatého uznesenia obecným zastupiteľstvom. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k podanému vyjadreniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená podľa § 429 ods. 2 písm. b) CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. f) CSP v rozsahu napadnutých výrokov je prípustné a tiež dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej

Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. Žalovaný vo svojom dovolaní uviedol, že ho podáva v prvom rade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP (tak, ako v prípade ďalších vád zmätočnosti uvedených v § 420 CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/8/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/73/2017).

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu

zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012).

16. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018).

17. V preskúmvanej veci dovolateľ vidí vadu podľa § 420 písm. f) CSP v tom, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie; teda v rozpore s požiadavkami kladenými na zákonné rozhodnutie (§ 393 CSP). Konkrétne sa odvolací súd riadne nevysporiadal s námietkami žalovaného a ani náznakom neuviedol, akým spôsobom dospel k záveru, že riešenie otázky vzťahu uznesenia obecného zastupiteľstva a existencie zmluvného vzťahu nie je schopné privodiť zmenu právneho posúdenia veci. Je to len konštatovanie bez akéhokoľvek právneho zdôvodnenia. Ďalej dovolateľ vidí nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v tom, že tento sa nezaoberal otázkou platnosti/neplatnosti Nájomnej zmluvy č. 1500/2014/OMM zo dňa 5. novembra 2014 a dôkazy v tomto smere neboli produkované. V bode 18 posledná veta rozsudku odvolacieho súdu je uvedené, že vzhľadom na neplatnosť odstúpenia od nájomnej zmluvy odvolací súd sa nezaoberal ostatnými odvolacími námietkami ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu právneho posúdenia veci.

18. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Zo súdnej praxe č. 56/2008).

19. V zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

19.1. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

20. Dovolací súd akcentuje, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho

rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Teda v súlade s § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné. Takéto arbitrárne rozhodnutie súdu odníma účastníkovi možnosť uskutočňovať procesné práva a v konečnom dôsledku porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces (čo zakladá vadu konania podľa § 431 ods. 1 v spojení s § 420 písm. f) CSP), pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci opravných prostriedkov.

21. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie v zmysle § 393 CSP. Treba zdôrazniť, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní neposudzuje dôvodnosť či nedôvodnosť odvolania, ale vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia.

22. Žalovaný dovolaním namietal najmä, že k vade zmätočnosti predpokladanej ustanovením § 420 písm. f) CSP došlo v dôsledku toho, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné a arbitrárne. Odvolací súd v zhode so závermi súdu prvej inštancie považoval odstúpenie od nájomnej zmluvy za neplatné a už sa nezaoberal ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, pretože podľa neho neboli spôsobilé privodiť zmenu právneho posúdenia veci.

23. Dovolací súd je názoru, že ak žalobca žaluje trvanie nájomného vzťahu, tak súdy oboch inšancií mali riadne odôvodniť, prečo sa nezaoberali otázkou platnosti/neplatnosti Nájomnej zmluvy zo dňa 05.11.2014. Teda, pre ustálenie vecne správneho záveru v konaní bolo povinnosťou prvoinštančného ako aj odvolacieho súdu náležite odôvodniť, prečo sa nezaoberali namietaným úkonom žalovaného, ktorým deklaruje vznik rozporu medzi: deklarovaným účelom nájmu, nevymedzeným účelom nájmu a úkonmi vykonanými zo strany žalobcu práve na podklade predmetnej nájomnej zmluvy. V bode 15. rozsudku odvolacieho súdu tento len stroho skonštatoval prečo nedošlo zo strany žalobcu k podstatnému porušeniu nájomnej zmluvy. Bude preto potrebné, aby odvolací súd ustálil a odôvodnil, či na strane žalobcu došlo ku konaniu, ktoré zakladá porušenie čl. V bod 1 a 2 s účinkami skončenia nájmu z dôvodov podľa čl. XII. bod 1 písm. d) predmetnej nájomnej zmluvy.

24. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatuje, že absencia vysporiadania sa s podstatnými a špecifickými tvrdeniami žalovaného ktoré uviedol v odvolaní proti prvoinštančnému rozsudku je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie dovolateľovho namietaného základného práva aj s poukazom na čl. 46 ods. 1 Ústavy aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Dovolateľ preto opodstatnene namietal porušenie jeho procesných práv v takej miere, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania ale zároveň aj jeho dôvodnosť. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní žalovaného (§387 ods. 3 CSP). Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť priaznivejšie rozhodnutie pre odvolateľa.

25. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, majúc za to, že náprava zrušením len rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP) vychádzajúc z toho, že tým, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti bol práve odvolací súd (s povinnosťou reagovať na zákonom ustanovené skutočnosti, ktorú si ale nesplnil).

26. Vzhľadom na dôvod zrušenia napadnutého rozsudku dovolací súd nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Najvyšší súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné posudzovať otázky súvisiace so správnosťou právneho posúdenia veci (1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

27. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.